

Maar hij gebruikte zijn residentietijd ook om te zien hoe hij de hitte op een andere manier kan gebruiken. Hij wijst op een slang waarmee hij water langs de stookkamer leidde. „Kijk, we hebben geprobeerd water te verwarmen en via de slang de sneeuw te ontdoeien.”

Stewart komt oorspronkelijk uit East Anglia in Groot-Brittannië. De omgeving van Het Lage Noorden doet hem aan dat gebied denken. „Zo plat. Deze plek zet je aan tot nadenken over de evolutie en beschaving.” Hij bezocht de mummies in Wiuwert. „De eerste tekenen van een oude samenleving zijn vaak de stookplaatsen, waar brood werd gebakken.” Het gebruik van vuur wijst op autonomie.

ROOK VERBRANDEN

Hij ziet het ook terug in kleine gemeenschappen, zoals van een aantal jonge gezinnen in Ten Boer. „De groep woont in tiny houses, omdat ze de stap op de onroerendgoedladder niet kunnen maken. Samen delen ze een woonkamer, een ruimte die ze verwarmen

Sunjoo Lee met een van haar robots op wad bij Zwarte Haan. FOTO: SANDRA JANSEN

“
WE ONTWERPEN
IETS DAT UITEINDELIJK
KAPOT GAAT EN INSTORT.
DAT IS SYMBOLISCH
VOOR HET LEVEN.”

met een houtkachel waarvan een deel van de verbrandingswarmte een bank verwarmt. Het gaat hen er om efficiënt te stoken, de warmte te delen zodat niet ieder voor zich zijn huis hoeft te verwarmen.”

Het stoken van hout staat symbool voor een soort basisbehoefte, maar is tegenwoordig controversieel vanwege het verbruik van fossiele brandstof en de overlast van rook. „Alleen... je hebt ook *rocket stoves*, die zijn heel efficiënt. Rook is eigenlijk ongebruikte brandstof, maar deze ovens verbranden ook die rook”, zo demonstreert hij.

HOE KOM JE VERDER?

Hoewel Stewart een kunstenaar en geen ovenbouwer is, denkt hij dat hij met zijn ontwerpen een gesprek op gang kan brengen. Hetzelfde deed hij ooit door een bijl van keramiek te maken. „De bijl is een object van leven én dood. Aan de ene kant hak je er het hout mee dat je gezin warmte geeft. En aan de andere kant diende hij vroeger als wapen. Bovendien heeft een bijl een symbolische en ceremoniële waarde. Een oven is ook zoiets universeels. Ik speel met dergelijke herkenbare objecten en ideeën en haal ze uit elkaar.”

Hoe verschillend ook, hierin vinden beide kunstenaars elkaar. „We gaan beiden terug naar de basis, naar de evolutie. Hoe maak je vuur? en hoe leer je lopen, hoe kom je verder?”

bands (ook het Friese The Home-sick bijvoorbeeld).

Het is niet te zien, maar de charismatische en zeer beweeglijke frontman Lukas Jansen bekennt dat de zenuwen bij hem en zijn bandleden door het lijf gieren. Het is de liefde voor de club Vera die ervoor zorgt dat de Rotterdammers hun stinkende best willen doen. Natuurlijk, laatst in Japan spelen was ook leuk, maar de band met het Noorden gaat dieper.

De liefde is wederzijds. Kan

boei worat ais begin uit jaar op dezelfde plek tijdens ESNS zal alles te maken hebben met het keurige tijdstip. Toen was het wel erg laat, om kwart over een 's nachts. Heeft wel wat en het komt de beleving van onbesuisde rock-'n-roll beslist ten goede. Nu kolkt het voor het podium wel, maar de echte gekte blijft binnen de perken, zelfs tijdens de magistrale afsluiter *Karen Is A Punk*.

PETER VAN DER HEIDE

Jazzpianist Floris Rol (9) wint Haydn Concours

GITTE BRUGMAN

GRONINGEN Floris Rol heeft in Groningen het Haydn Muziek Festival gewonnen. De 9-jarige jazzpianist uit De Tike was de beste van zeven finalisten.

Het gaat voorspoedig met de muzikale carrière van Floris Rol (9) uit De Tike. De jonge jazzpianist won vorige week De Muziekwedstrijd van het Prinses Christina Concours. Voor die wedstrijd zonden bijna 600 kinderen een video van een optreden in. Afgelopen zondag won Floris op het Prins Claus Conservatorium in Groningen bovendien het Haydn Muziek Festival.

In de eerste ronde van deze wedstrijd, op 25 november, kwamen 42 deelnemers op het podium, die speelden voor publiek en een professionele jury van muziekdocenten bestaande uit Paul Komen, Danna Paternotte, Frans

Douwe Slot, Hannah Tomassini, Nata Tsvereli en Pieter van Loenen. De kandidaten waren onderverdeeld in twee categorieën: A (6- tot 9-jarigen) en B (10 tot 12 jaar). Er drongen zeven jonge musici door tot de finale van 3 december, onder wie Floris met een divertimento van Haydn en een korte versie van zijn zelf gearrangeerde medley.

In november won Floris al De Muziekwedstrijd, een initiatief van het Prinses Christina Concours. De prijsuitreiking was in Tivoli Vredenburg in Utrecht, Floris won in categorie 2 (9-12 jaar).

Floris speelt al sinds zijn vijfde piano, en houdt het meest van jazz. Niet zo gek, want zijn vader, Jeroen Rol, is jazztrombonist.

Met zijn oudere zus Annemijn vormt Floris bovendien het duo The Rolo's en samen treden ze geregeld op. „Het is me met de paplepel ingegoten”, aldus de jonge pianist.